

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Απεφασίσθη ἡ κατά τὴν Θεσσαλονίκην ἐν τῷ μεγάλῳ ναφ τῆς Ἁγίας Παρκευῆς, ὅστις μεταβλήθῃς ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας εἰς τζαμίον ἀπαδόθη εἰς τὸν χριστιανικόν, ἱερὸν ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, ἐν ᾧ θὰ συγκεντρωθῶσι καὶ πάσαι αἱ βυζαντιναὶ ἀρχαιότητες. Ἐδόθη δὲ χάριν τοῦ μουσεῖου τούτου προκαρκτική πώσις εἰκοσιπεντάκις χιλίων δραχμῶν.

Ματὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ μουσεῖου τούτου θάρχισσον ἀμέσως αἱ ἀνακατασκευαὶ τῶν ἱερῶν, ἐπιγραφῶν τῶν θείων τῆς ἀρχαίας Πάλλης, ἔπου πλοῦσιος ἀναμένεται ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐπιπέτης.

— Ἐπαρτώθησαν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Φιλαδέλφειος παρὰ τὴν Πράδεξιν ἐν τοῖς ἐρείπιοις τῆς ἀρχαίας Νικοπόλεως ἀνασκαφαί, ὧν ἔτι λόγου ὑπῆρξεν τὰ περιήματα. Ἀνωρύθησαν ὀρθοῦντα περίπου τάφοι καὶ τεῖχος μεταγενεστέρων χρόνων πληρὸς κίωνων, ἐπιγραφῶν, ψηφισμάτων, θραύσμάτων γλυπτικῶν ἔργων. Μάλιστα εἶ εἶνε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνευρεθέντων κτερισμάτων, σκευασμάτων εἰς δικτυλίους, φαλίδια, λύχνους, ἐνώτια χρυσῆ, σκευφον φέροντα περίε ἀνάγλυπτον θιονοσιακὴν πράστικον ἐξαιρετοῦ τέχνης, νομισματικὰ κτλ. Ἐν τῷ τάφῳ βρέφους ἐνδεδικ μηνῶν ὀνομαζομένου Σέζδου Ῥούφου εὐρέθη φῶν φυσικὸν ὄρυθος. Ὁ κ. Φιλαδέλφειος ἐπερχματεύθη διὰ μακρῶν τὰ περί τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἐν δύο φύλλοις τῆς ἐφημερίδος «Ἀθῆνα» τοῦ μηνὸς Αὐγούστου.

— Ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Κυρκίσιος ἐν περιοδείᾳ ἀνά τὰς βορείους νῆσους τοῦ Αἰγαίου συνέλαβεν ἀπύσας τὰς ἐν αὐταῖς ἀρχαιοτήτας. Μετακόμισεν δ' εἰς Ἀθῆνας δέκα κιβώτια ἐκ Μυτιλήνης, δέκα δ' ἑτερα ἀλλοθεν, ἐν οἷς καὶ ἡ δωρηθεῖσα συλλογὴ τοῦ ἐν Λήμνῳ κ. Πανταλίβου, θὰ ἔλθωσιν εἰς Ἀθῆνας ἀργότερον.

— Ὑπὸ τοῦ κ. Somers Clarke, ἐπιτίμου μέλους τῆς ἐν Καίρῳ Ἐπιτροπείας πρὸς διεκτέρησιν τῶν μνημείων τῆς ἀραβικῆς τέχνης καὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, ἐξεδόθη ἐν Ὁξωνίᾳ παρὰ τῆ Clarendon Press μεγάλη συγγραφή ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Χριστιανικαὶ ἀρχαιοτήτας ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Νείλου. Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων ἐκκλησιῶν (Christian Antiquities in the Nile Valley. A Contribution towards the study of the ancient Churches). Τὸ ἔργον σφύκειται ἐκ σελίδων 234 εἰς 40ν μετὰ 6 χαρτῶν, 56 ἐλτοσελίδων εἰκόνων καὶ 42 ἐν τῷ κειμένῳ.

— Ἐν τῷ τρίτῳ τεύχει τοῦ ἔτους 1913 τῆς Zeitschrift für Ethnologie σ. 307-393 ἐξέδωκεν ὁ ἐν Βερολίνῳ καθηγητὴς κ. Φήλξ von Luschan σπουδαϊκότητας «Συμβολὴς εἰς τὴν ἀνθρωπολογίαν τῆς Κρήτης» (Beiträge zur Anthropologie von Kreta), ὧν τὸ χωριστὸν ἐκτυπὸν ἀφιερώθη εἰς τὸ ἀθηναϊκὸν Πανεπιστήμιον «ὡς μικρὸν δείγμα τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀναδείξει ὡς ἐπιτίμου διδάκτορος» κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, ὅτε ὁ κ. von Luschan μετέσχε τῶν ἰορτῶν ἐπὶ τῇ ἐξδομηκοστῇ πέμπτῃ ἀμφιατηρίᾳ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Συεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν. Τὸ περισπούδαστον τοῦτο μελέτημα εἶνε κρῆπος κρανομετρήσεων, αἷς ἐπεχειρήσαν ἐν Κρήτῃ μικρὸν πρὸ τῆς εἰς Ἀθῆνας ἐλεύ-

σεως μετὰ τῆς ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἔργοις βοηθείης αὐτῶν λέγεται συζῆσαι. Ἐν συνεχείᾳ τοῦ ἔργου τούτου, οὐ ἀξιολογώτατα εἶνε τὴν ἀνθρωπολογικὰ πορίσματα, ὃ κ. von Luschan προτείνει τὴν ἀνθρωπολογικὴν μέτρησιν τοῦ σὺμπαντος στρατοῦ τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, προσθέτων τὰ ἑξῆς: « Ἡ κρίσις διεξαγωγῆ τοιοῦτου ἔργου ἐν Ἑλλάδι θὰ εἰσημαίη προκωγὴν τῆς ἀνθρωπολογικῆς τοιαύτης, οἷος ἀνάλογον ὡς πρὸς τὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα μάλισθὰ ἰδύνατό τις νὰ φαντασθῆ. Εἰς τὴν μεγαλοκρῆπῆ ἐπιτυχίαν ἡρωικῶν ἀγώνων θὰ ἰδύναντο οἱ ἔκγονοι καὶ κληρονόμοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων νὰ προσθέσωσι παραλλήλως ἄνδοξον ἔργον εἰρήνης ἀπαραμίλλου ἐπιστημονικῆς σημασίας». Ὁ κ. von Luschan δι' ἰδιωτικῆς πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονος ἐπιστολῆς ἐκθέτει λεπτομερέως περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τοῦ τοιοῦτου μεγάλου σχεδίου χάριν καταλλήλων ἐνεργειῶν παρὰ τοῖς ἀρμοδίαις πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

— Ἡ Διεθνὴς μόνιμος ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἀντολιστῶν, ἣς ματίχα: ὁ ἐκδότης τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονος, ἀπαδέχθη ἐμοθῶμας τὴν πρόκλησιν τῆς ἐν Ὁξωνίῳ κατὰ τὸ ἔτος 1915 τελέσεως τοῦ 12' Συνεδρίου. Πρὸ τοῦ χρόνου τούτου ἡ εἰρημένῃ ἐπιτροπῆ, συνεργομένη ἐν Ὁξωνίῳ, θέλει προδῆ, εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἐν Ἡαρισίοις τῷ 1895 φηρισθέντος καταστατικοῦ τῶν Συνεδρίων τῶν Ἀντολιστῶν συμφώνως πρὸς τὴν γανομένην κέρυσιν ἐν Ἀθῆναις ἀπόφασιν τῆς ἐλομελείας τοῦ 15' Συνεδρίου.

— Ἐν τῷ 15' Ἀιθιναί Συνεδρίῳ τῶν Ἀντολιστῶν τῷ συναλθόντι τὸ ἔαρ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν Ἀθῆναις ὁ ἐν τῷ κατὰ τὴν Βηρυτὸν Πανεπιστημίῳ τοῦ Ἀγίου Ἰωσήφ καθηγητῆς πατῆρ de Jerphanion ἀνέγνωσεν ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς χρονολογίας τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ ἐν Καππαδοκίᾳ Τοκαλί Κιλισσῆ. Διὰ τῆς πραγματικῆς τάτης προσετίθεντο κατόπιν ἐρευνῶν γανομένων ἐν ἔτα: 1911 δύο παραίτεραι χρονολογικαὶ εἰς τὰς ἀπὸ τῆς ἐν ἔτα: 1907 πρώτης ἐπιστημονικῆς περιοδείας τοῦ εἰρημένου πατρὸς γνωστὰς τρεῖς καχρονισμένων ἐκκλησιῶν τῆς περιοχῆς τοῦ ἐν Καππαδοκίᾳ Urgub, αἵτινες μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ἐτέρων δύο τῷ 1912 συμποσοῦντα: εἰς ἑπτὰ, ὧν αἱ μὲν ἀρχαιόταται ἀνέρχονται εἰς τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου (912-959), ἡ δὲ νεωτάτη εἰς τὸ 1217. Ἀλλ' αἱ καχρονισμένα: αὐταὶ ἐκκλησίαι ἀποτελοῦσιν ἐλάχιστον μόνον μέρος τοῦ ὅλου τῶν ὑπὸ τοῦ αἰδαισιματάτου de Jerphanion ἐρευνηθεισῶν, αἵτινες ἦδν, πρὸ τῆς τελευταίας αὐτοῦ ἐν ἔτα: 1912 ἐξερευνητικῆς περιοδείας ἀνέρχοντο εἰς παντήκοντα καὶ τέσσαρα, ὧν τρεῖςκοντα καὶ τρεῖς ἦσαν ὅλως ἄγνωστοι εἰς προγενεστέρους ἐρευνητάς. Σημειωτέον ὅ' ἐτι πρώτοι ἐξερευνησάντες τὰ τοιαῦτα μνημεῖα ὑπῆρξαν τῷ 1906 καὶ 1907 πλὴν αὐτοῦ τοῦ κ. Jerphanion οἱ κ. κ. Michel, Rott καὶ Grégoire. Περὶ δὲ τῶν γανομένων ἀνακαλύψεων τοιοῦτων ὑπογείων ἐκκλησιῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ καππαδοκικοῦ Urgub, ὧν αἶσι πολλῆς μελέτης εἶνε αἱ τοιχογραφικαὶ, ἱκανὰ μέχρι τοῦδε ἐγράφησαν ὑπὸ μὲν τοῦ Rott ἐν τοῖς Kleinasiatische Denkmäler (Ἐν Λαίψιζ. 1908 σ. 120-155 καὶ 204-248), ὑπὸ τοῦ Grégoire ἐν τῷ Bulletin de Correspondance Hellénique 1909 σ. 78-116, ὑπὸ τοῦ Diehl ἐν τῷ Manuel d'Art Byzantin (Ἐν Ἡαρισίοις. 1910 σ. 533-542, τοῦ Dalton ἐν τῇ Byzantine Art and Archaeology (Ἐν Ὁξωνίῳ. 1911 σ. 267-276), τοῦ Jerphanion ἐν τῇ Revue Archéologique τοῦ 1912 Τόμ. Β' σ. 246-256 καὶ τοῦ Millet ἐν ταῖς εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο προσηρημέναις Considérations sur l'Iconographie des peintures cappadociennes.

Ἄλλὰ πᾶσι αὐτοῖς αἱ δημοσιεύσεις εἶνε τμηματικαὶ καὶ ἔχουσι χαρακτηριστικὰ προσωρινόν, οὐδὲ περιλαμβάνουσι πᾶσις τὰς γανομένας ἀνακλύψεις. Γενικόν δὲ δημοσίευμα ἔσται τὸ προκηρυχθέν ὑπὸ τοῦ κ. *Jerphanion* ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Églises souterraines de Cappadoce. La région d'Urgub*. Τὸ ἔργον τοῦτο θίποταλίσῃ μέγαν τόμον εἰς 4ον μετὰ λευκώματος πινάκων εἰς φύλλον, θὰ περιλάβῃ δ' ἐν ὄλῃ ὑπερτριπλοῦς φωτοτυπίας ἐκ φωτογραφιῶν καὶ πλῆθος χρωματολιθογραφιῶν ἀποδείξουσάν τὰς ἐγχρώμους ὁμοιογραφίας τὰς γανομένας κατὰ τὰς ἐν Καππαδοκίᾳ προνημιονευθείσας περιθεσίας, ἃς ὑπεστήριξεν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ Γαλλικὴ εἰσαρεία τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν (*Société française des fouilles archéologiques*), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ Γεωγραφικὴ εἰσαρεία τῶν Παρισίων (*Société de Géographie de Paris*). Θὰ ἐκδοθῇ δὲ τὸ ἔργον εἰς πάντα τεύχη, ὡν ἕκαστον θὰ περιλαμβάνῃ καίμανον 120 περίπου σελίδων καὶ παρὶ τοὺς τεσσαράκοντα πίνακας. Ἡ δὲ τιμὴ τοῦ ὅλου ἔργου ὤρισθη εἰς τριάκοντα φράγκα κατὰ τεῦχος τοῦ συνδρομητοῦ ἐπιδευρομένου διὰ τῶν ταχυδρομικῶν, ἢ εἰς ἕκαστόν πενήκοντα φράγκα προπληρωτέα, ἀππλάσσονται τὸν συνδρομητὴν τῶν ταχυδρομικῶν. Ἄλλ' ἄρα τῇ ἐκδόσει τοῦ τρίτου τεύχους ἡ τιμὴ τοῦ ἔργου διὰ τοὺς μὴ ἐγγεγραμμένους ἐν τῇ μετὰξὺ συνδρομητὰς θάναδιδοθῇ εἰς φράγκα διακόσια. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται ὑπὸ τὰς ἐξῆς διαθεύσεις: Directeur de l'Imprimerie Catholique, Université Saint-Joseph, Beyrouth, Syrie. — E. P. G. de Jerphanion 2 bis rue Agha Hammam, Péra-Constantinople. — M. E. Leveng, 9 rue Tronchet, Lyon.

— Ὁ ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ Cornell τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἰθάκῃς καθηγητῆς κ. J. R. Sitlington Sterrett ἀπὸ μακρῶν ἡδὴ ἐτῶν εὐδοκιμώτατα ἀσχολεῖται περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Καὶ δὴ τὸ μὲν πρῶτον μετασχὼν τῆς ἐπιστημονικῆς ἀποστολῆς, ἣτις ἐπεχείρησεν ἀνασκαφὰς ἐν Ἄσσῳ τῆς Τρωάδος, ἐξέδωκε *The Inscriptions of Assos*. Ἐἶτα δὲ συνεργασθεὶς μετὰ τοῦ Ramsay ἐν Φρυγίᾳ, ἐδημοσίευσεν ὡς πορίσματα τῆς περιθεσίας ἐκείνης *The Inscriptions of Sebaste* καὶ *The Inscription of Tralleis*. Κατόπιν δὲ δις διαλθὼν τὸ θέρος ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐξέδωκε δύο τόμους ἐπιγραφῶν ὑπὸ τὸν τίτλον *An Epigraphical Journey in Asia Minor* καὶ *The Wolfe Expedition of Asia Minor*. Καὶ ἐν Παλμύρᾳ δὲ εἰργάσθη, ἐκδοὺς τὰς ἐπιγραφὰς αὐτῆς (*The Inscriptions of Palmyra*). Πρὸ τριῶν δ' ἐτῶν ἔγνω ὁ κ. Sterrett νὰ ἐπιχειρήσῃ εὐρυτάτην γεωγραφικὴν, ἀρχαιολογικὴν, ἐπιγραφικὴν καὶ παλαιογραφικὴν ἐξέτασιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Συρίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ἃς πολλοὶ εἰδικοί ἐμελλον νὰ μετασχῶσιν. Ἐγὼ δὲ νὰ ζητήσῃ τοὺς ἀναγκαίους πόρους τῆς δαπανηροτάτης ταύτης ἐπιστημονικῆς ἐπιχειρήσεως, ἣτις καὶ ἐκπολιτιστικῆς χρησιμότητος θὲν θὰ ἕστερείτο, πρὸς τῆς πλουσιωτάτης ἐν Ἀμερικῇ *Rockefeller Foundation*, καὶ εὐτυχῶς ἐν τούτῳ τῷ ἔργῳ τῆς προθύμου συστάσεως ἀκαδημιῶν, εταιρειῶν, πανεπιστημιακῶν σχολῶν καὶ διακεκριμένων ἐπιστημόνων. Ἐδημοσιεύθησαν δὲ ἡ τε αἴτησις αὐτοῦ μετὰ τοῦ οἰκείου προγράμματος καὶ αἱ προηγηθεῖσαι ὑπὲρ τοῦ ἔργου συστάσεις εἰς δύο μεγάλα τεύχη ἐπιγραφόμενα *A petition for a Subvention for Research Work in Asia Minor and Parts of Syria respectfully submitted to The Rockefeller Foundation* καὶ *A Call of Contemporary Society for Research in Asia Minor and Syria made through J. R. Sitlington Sterrett*. Τὰ ἐκ τούτων δύο

τούτοις τεύχεσι δημοσιευόμενα γράμματα ἐκ πάσης τοῦ κόσμου γωνίας δὲν θύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀπλᾶ συστατικά τῆς ἀξιολογώτατης ἐπιχειρήσεως καὶ τοῦ ἀρμοδιωτάτου αὐτῆς εἰρηγητοῦ καὶ ἡγέτου, ἀλλὰ καὶ ὡς καθόλου διαφωτιστικά τῆς μεγάλης σπουδαιότητος, ἣν ὑπὸ πᾶσιν ἑποψίαν κέντηται ἡ Μικρὰ Ἀσία. Τὰ εἰς Ἑλλάδος περιλαμβάνονται ἐν σ. 104-109, εἶναι δὲ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ ἐκδότου τοῦ Νέου Ἑλληνομνημόνων, τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Σκιαῦ, τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παγκρασιῦ, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Κεντρικοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου Ἀθηνῶν κ. Π. Κιστριώτου, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Νομισματικοῦ μουσείου κ. Γ. Σβορώνου καὶ τῶν διευθυντῶν τῶν ξένων ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικῶν σχολῶν κ. κ. Γεωργίου Karo, Μαρικίου Holleaux, R. M. Dawkins καὶ Λουδοβίκου Perrier.

Τὸ παρὶ τῆς ἑλληνικωτάτης χώρας ἐνδιαφέρον παρεκίνησαν ἡμᾶς νὰ ζητήσωμεν πρὸς τοῦ κ. Sterrett εἰδήσεις παρὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς μελετωμένης ἐπιχειρήσεως. Οὗτος δ' ἀπήντησεν ἡμῖν τῇ 31 Δεκεμβρίου 1912, ὅτι οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐπιτετέχθη, καθότι ἡ Rockefeller Foundation δὲν ἀναγνωρίσθη ἀκόμη ὑπὸ τοῦ ἀμερικανικοῦ κοινοβουλίου καὶ διὰ τοῦτο εἰς οὐδεμίαν ἰσχύνην προχωρήσθαι δύναιται ἀκόμη νὰ προβῆ. Ἄλλως δὲ καὶ ἱστορικοὶ προβάλλονταί παρὶ τῆς ὑπὸ τοῦ κοινοβουλίου ἀποδοχῆς τῆς συστάσεως οὕτω μαγικηθῶντος ἰδρύματος, ἔχει δ' εἰς ἑτέρου τὸ κοινοβούλιον νὰ λύσῃ τόσῳ πολλὰ προβλήματα μεγίστης σημασίας διὰ τὸ ἀμερικανικὸν ἔθνος, ὥστε αὐτόχρημα στερεῖται χρόνου ὅπως ἐπιληφθῆ ὑποθέσεων μὴ συνδεομένων ἀμέσως πρὸς τὰ ἔθνικα συμφέροντα.

Εἶνε λυπηρὸν, ὅτι ἕνεκα τῶν λόγων τούτων τῆς μὴ ἀναγνώσεως τῆς Rockefeller Foundation μέχρι τοῦδε συνκινεῖται ἐπ' ἀόριστον καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπ' ἧς τὸ ὑπὲρ πάντας τοῦς ἄλλους χάριν τοῦ παρελθόντος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐνδιαφερόμενον ἑλληνικὸν ἔθνος ἤθελεν ἀποκομίζει μέγιστα διδάγματα.

— Εἰς τὰ ἐν σ. 236 τοῦ Τόμου Γ' τοῦ Νέου Ἑλληνομνημόνων γραφέντα παρὶ τοῦ Συντάγματος τῶν ἑλληνικῶν ἐγγράφων τῶν μέσων καὶ νέων χρόνων τοῦ παρασκευαζομένου τῆ εἰρηγήσει τῆς ἐν Μονάχῳ Βασιλικῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν προσθετέον κατ' ἀντικείμενον τοῦ ἐν Ταργέστῃ κ. Ἄριστ. Καρκαρή, ὅτι ἡ βῆθαις ἀκαδημία συνειρήνευκε μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τῆς μνημονευθείσης ἐκδόσεως μάρκῃ 6200 ἐκ τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Διονυσίου Θεραπειανοῦ, ἦτοι: τῷ 1905 μάρκῃ 1200, τῷ 1908 μ. 1000, τῷ 1910 μ. 2000, τῷ 1911 μ. 1000 καὶ τῷ 1912 μ. 1000.